

Anne-Marie Wintels-Mijn verhaal-1985-juli.docx

Anne-Marie reflectie (2023) – Een maand of acht nadat ik uit de relatie ben gestapt, woon ik gebroken en zonder toekomstperspectief op een kamertje op de Heutzstraat in Venlo. Ik ben 19 jaar. Daar probeer ik grip te krijgen op wat er allemaal gebeurd is door onderstaand verhaal te schrijven.

MIJN VERHAAL

...En zelfs nu nog, acht maanden later, overvalt me dat verwonderde, opgeluchte gevoel; 'Ik heb het aangekund, ik ben van hem af, en mijn leven komt me dan zo licht en draagbaar voor, zonder hem, zonder de druk van afhankelijkheid en verstikking.'

Ik kan nog steeds niet zeggen dat ik het verwerkt heb, maar mijn kwaadheid maakt dat ik wil vertellen wat er gebeurt als je verliefd wordt op een leraar, die getrouwd is en een kind heeft, die ouder is en een ontwapenende glimlach heeft, en wanneer hij, om welke reden ook, interesse in jou heeft.

Het besef dat ik geen uitzondering ben, relativeert de ellende niet, het maakt het voor mij alleen maar groter. Juist daarom, omdat ik verdomme geen uitzondering ben!!

Ik weet niet goed waar ik moet beginnen, en neem me voor brieven en dagboekfragmenten uit die tijd te gaan herlezen. Voorzichtig neem ik een stapel brieven uit de kast. Máánden niet meer naar gekeken. Ik lees angstig wat zinnen en draai zenuwachtig op mijn stoel. De emoties zijn er nog steeds, ik schijn ze alleen op te hoeven roepen. Het verwondert me, zoals het me iedere keer verwondert. Ik lees verder, en met een hartgrondig 'klootzak!', smijt ik de brieven op de grond. Ik huil van woede en denk, dit lukt me nooit. Tot ik me realiseer dat dit de juiste gevoelens zijn om een start te maken.

Het begin

De middelbare school 'Het Marianum', is de school waar hij gymleraar was, zijn vrouw gymlerares was, en ik leerlinge. Samen met zijn vrouw organiseerde hij een surfkamp, ik zat toen in de tweede klas. Zij stonden bekend als sociaal in de omgang en begrijpend. We mochten hen bij de voornaam noemen. Zij deed counseling, hij organiseerde kampen en was voorzitter van de personeelsraad. Als iemand ergens mee zat, konden ze altijd bij hen terecht. Het surfkamp startte, ik ging mee. 's Avonds in een plaatselijk café kwam ik aan de praat met hem, we hadden het over zijn vrouw, hoe hun relatie was, en over seksualiteit. Vooral over wanneer 'vrijen' seksueel wordt. Bij een tongzoen, bij het aanraken van borsten... en wanneer lichamelijk contact gewoon warm en niet seksueel was. Ik noemde hem meneer Bakermans. Dat vond hij maar niks. "Noem me toch Frank." Dat lukte me niet, ik bleef meneer zeggen, zoals ik op school ook altijd deed. Tot hij een oplossing had: Voor iedere keer dat ik meneer zei, zou ik hem een zoen geven.

Terug op school zocht ik hem, ik zocht of wat ik dacht werkelijk zo was. Soms schoof hij onopvallend langs me heen, als hij met me praatte ging hij met zijn voet op de mijne staan. 's Avonds in bed fantaseerde ik opgewonden over wat er was gebeurd. Ik genoot van de spanning, het nieuwe, het ongebeurde. Zat er helemaal vol van. Een leraar die veel meer dan normale aandacht aan me besteedde, ik hield het nauwelijks voor mogelijk; een man, een oudere man, die mij aardig vond. En niemand mocht er iets van weten, heimelijk genoot ik er van. Ik was de enige die ervan wist. Alles ging stiekem, afspraakjes, praatjes, contact. Hoewel ik daar met hem niet over gepraat had, wist ik intuïtief dat ik er met niemand over moest praten. De eerste maanden zag ik hem nog als meneer Bakermans.

Ik had ontzag voor hem. Hij was in de eerste plaats leraar. Toen ik hem dat vertelde, was hij teleurgesteld in me, hij was gewoon mens, zei hij, en dat hij leraar was deed er niet toe. Ik liet het idee varen, maar los ervan ben ik nooit gekomen. Ik heb er daarna nooit meer over gepraat, maar ook nooit meer bewust als een probleem ervaren. Hoewel ik me rot en eenzaam voelde als ik les van hem kreeg, en gewoon een van de vele was, terwijl ik de vorige avond bij hem geslapen had, bracht ik dat niet in verband met elkaar. Ik zag het meer als iets onoverkomelijks, een consequentie van mijn keuze voor hem. Dát aanvechten, zou betekenen, mijn liefde voor hem aanvechten.

De heimelijkheid rond onze relatie is altijd gebleven. Zijn omgang met mij was wettelijk strafbaar en zijn baan was ermee gemoeid. Nooit kon ik iemand iets vertellen over hem, wat hij deed, hoe hij was. Dat ik iets speciaals met hem had vertelde ik alleen mijn enige en beste vriendin en daar voelde ik me naar hem toe schuldig over, ik zag het als een soort van 'hem afvallen', door hem aan het risico van uitlekken bloot te stellen. Zelf ben ik daar nooit bang voor geweest, ik was heel trots op mijn relatie met hem. Iedereen die zinspelingen maakte erop, negeerde ik met opgeheven hoofd: Ik weet wel beter! Mijn stilzwijgen maakte dat ik alleen met hem kon praten over wat me bezig hield. Ik kwam geïsoleerd te staan van vrienden en vriendinnen op school. Ik dacht: 'Ze kennen maar zo'n klein deel van mij.' Ik ging ze langzaam ontlopen, vervreemde van ze. Buiten schooltijd ging ik nauwelijks met andere leerlingen om. (Hoewel het laatste jaar juist weer wel). Ik dacht: 'Wat maakt het uit dat je er niemand over kunt vertellen, jít weet toch wat het je waard is en hoeveel je om hem geeft? Waarom zouden anderen er van moeten weten?' Op school ging ik door voor 'niet te versieren.'

Mijn ouders wisten nog van niets

Vooraf in de beginperiode, toen mijn vader en moeder nog van niets wisten, moest ik me in allerlei bochten wringen om hem te kunnen ontmoeten. Smoezen verzinnen, dingen afzeggen op het laatste moment; ik had het er graag voor over. Hij was een soort god voor me. Die me verlostte van al mijn dagelijkse beslommeringen en me spanning en avontuur bood. Hij was alles (en dat is beslist niet overdreven).

Uit mijn dagboek:

"Ik ben zo verliefd, hij kan me zo gelukkig maken. En ik hem geloof ik ook wel. Hij is ontzettend lief. Ik voel me bij hem mezelf, ik lééf! Frank wil wel, maar vraagt zich af of hij het wel mág voelen. Ten opzichte van buitenstaanders, zeker niet ten opzichte van zichzelf, want dan weet hij wel wat hij voelt en wilt."

Nu denk ik: Hij heeft vier jaar een relatie met me gehad, maar nooit een werkelijke keus voor me gemaakt. Het mocht geen enkele consequentie voor zijn leven hebben. Zijn baan mocht niet in gevaar komen, zijn huwelijk moest, althans van de buitenkant, een huwelijk blijven, zijn vakanties bleven hetzelfde, zelfde mensen, zelfde bestemming, zijn tijdsindeling bleef zo goed als het zelfde. Ik kwam er gewoon bij. En op al die dingen die hetzelfde moesten blijven droeg ik verantwoording, omdat hij niet zeker was van zijn relatie met mij, en dat ervaaarde ik als een bedreiging, ik was bang hem kwijt te raken. Dus ik zei dat het goed was wat we deden, en voor mijn twijfels was geen ruimte, maar dat wortelde zo diep, dat ik ook geen twijfels dacht te voelen. Bij alles wat hij deed, elke beslissing die hij nam, had hij een slag om de arm. Zijn liefdesverklaring aan mij was als volgt; *"Ik gelóóf, dat ik van je hou."* Hij zei dat hij voor zichzelf wel wist wat hij wilde, maar de buitenwereld bracht twijfel. De heersende normen en zo. Ik vond dat allemaal maar flauwekul, en koos met heel mijn hart voor hem, en brak radicaal met 'de buitenwereld.' Wat me toen overigens geen enkele moeite kostte. Ik vond het zo logisch. Ik had tenslotte niets te verliezen, en hij een heleboel waardevolle dingen, die voor hem belangrijk waren. Ik vond het klote, dat de buitenwereld zijn liefde voor mij onmogelijk maakte. Hij kon er helemaal niks aan doen, dus ik besteedde vele uren aan het bevestigen van zijn niet-gemaakte keuze voor mij. De uren die we samen doorbrachten, beleefde ik als in een roes. De volgende dag in de klas, kon ik me wel afvragen of het allemaal werkelijk gebeurd was.

Mieke, zijn vrouw en haar rol

Zijn vrouw, Mieke, is altijd van alles op de hoogte geweest. In het 'onschuldige' begin hoorde zij alles van Frank. Later, toen de situatie complexer werd, (bedreigender, vastomlijnder) hoorde zij van mij hoe de zaken ervoor stonden. De rest zag ze zelf, omdat Frank en ik alleen in hún huis vrij konden bewegen. Daar was ze dus zelf bij. En we vreeën heel veel toen. Voor Mieke was dat niks nieuws. Frank had al vriendinnen vanaf ongeveer de geboorte van hun dochter. Allemaal meisjes van school. Ofwel van de sportacademie, waar hij ook les gaf, ofwel van de middelbare school. Zij hadden een 'open huwelijk', en baseerde zich op een boek van George en Nena O'Neill: -Open huwelijk-. Mieke had op dat moment naast Frank geen relatie, ook nooit gehad. Ze vonden allebei dat het moest kunnen, wilden elkaars bezit niet zijn, elkaar de ruimte geven. Mieke vond het dus geen probleem, op die voorwaarde dat hun relatie er niet onder leed. Hoewel, zoals ik dat nu zie, dat volkomen buiten mijn verantwoordelijkheid lag, voelde ik me daar zéér verantwoordelijk voor. De theorieën en verhalen over open relaties waren volkomen nieuw voor mij. Ik had geen ervaringen waar ik iets aan zou kunnen toetsen. Ik had alleen mijn eigen gevoel, dat zei dat ik hoteldebotel van Frank was. Naast het vrijen praatten Frank en ik met elkaar. Toen voornamelijk over de problemen die hij kreeg door de relatie met mij, met Mieke. Nooit zijn er keuzes gemaakt of consequenties genomen. Alles gebeurde en groeide alleen maar.

Bij hem thuis

De eerste tijd kon ik, vanwege mijn vader en moeder, niet bij hem blijven slapen. Dan brachten we de avond boven door. Op de slaapkamer, de badkamer. Mieke was beneden, met haar dochter. 's Avonds laat bracht hij me dan thuis, en als hij dan weer bij Mieke arriveerde, was zij nog op, of lag in bed maar sliep nog niet. Wachtend op zijn aandacht. Die hij niet gaf, dat moest ze toch begrijpen, daar stond zijn hoofd niet naar, was hij te moe voor, ze moest niet zo zeuren. En hij draaide zich om en viel in slaap. "*Hou je nog van me?*" vroeg zij vaak. "*Nee*" zei hij dan, want hij liet zich niet dwingen zoiets te zeggen. En Mieke had slapeloze nachten, nam slaaptabletten, dronk port. Mieke had een gebrek.

Ze hadden vaak ruzie, er is met spullen gegooid, hysterische huilbuien, ik heb er niks van gemerkt. Dat het tussen hen niet zo geweldig ging wist ik wel, maar hoe diep de pijn bij Mieke zat, daar ben ik me niet bewust van geweest. Ze zei ook steeds tegen me, als ik ernaar vroeg, dat ze er geen problemen mee had. Frank vertelde me niks over wat er gebeurde als ik er niet was, uit angst voor mijn reactie, uit angst dat ik dan niet meer zo overtuigd zou zijn van het goede van onze relatie. Mieke niet uit schaamte, en omdat ze nog steeds volhield dat ze er geen problemen meehad. Dat ze dat wel had, werd steeds duidelijker. Op duizend en één manier liet ze dat merken. Vond haar een zeikerd, die altijd de een of andere onbenulligheid had, en voelde me daar schuldig onder, dat ik zo ik dacht over haar, die toch zo goed voor me was. Ik sloop naar binnen als kwam. Was bang voor haar. Op school vermeed ik haar. Om van haar les te hebben, vond ik nog veel moeilijker als van Frank les hebben. Ik voelde me verantwoordelijk voor hun relatie.

Ze vreeën niet meer. Toen ze dat nog wel deden, en ik vroeg ernaar, was het nooit fijn geweest. (zoiets vroeg ik aan Frank, niet aan Mieke.) Hij vond het niet fijn met haar te vrijen, waarom niet vertelde hij niet. Een ding heeft hij zich, veel later, eens laten ontvallen; ze was preuts, en deed schichtig. Met Mieke had ik in zoverre contact dat ik met haar praatte over Frank, en over relaties in het algemeen. Over problemen. Met Frank, had ik ook voor haar gekozen, en dat vond ik heel logisch.

Ook Mieke was afhankelijk van Frank. Hij verdiende veel meer dan zij, zijn baan was om geld te verdienen, haar baan was omdat ze zo graag wilde werken. Het huwelijk met hem gaf haar op de een of andere manier een zekerheid, om naar buiten te kunnen treden. En ze had een kind van hem, waar zij verantwoordelijk voor was. Op die manier was ze ook afhankelijk van hem, want een moeder zonder man, dat is nog steeds een bedreigend bestaan. Daarnaast was ze verantwoordelijk voor hem. Ze behoevde hem voor alles.

Toen ik verscheen, was haar macht voorbij, hij had een ander om te neuken. Ik was een gewilliger slachtoffer, omdat ik me nog geen slachtoffer voelde. Hij brak haar, en had zijn doel bereikt: met mij kon hij ongestoord zijn gang gaan. Ik was een gewillig ding, jong nog, geen gezeik aan zijn hoofd. En van Mieke had hij ook niks te vrezen, hij had ook haar in zijn macht. Door sociale, economische etc. afhankelijkheid van hem. Ik zeg niet dat zij niet anders kon, maar we deden niet anders. In deze positie kon Frank zich de grootste grofheden permitteren. Miekies houding werd heel dubbel. Enerzijds bepaald door de vernederende manier waarop zij door hem behandeld werd, anderzijds bleef zij bij hem vanwege haar afhankelijkheid, vanwege het kind, en vanwege de schaamte vooral. En als vrouw voelde ze zich ook nog eens verantwoordelijk voor hem. Dat was haar zwakte, maar tegelijkertijd ook een bepaalde macht, want ook Frank was niks zonder zijn officiële vrouw. Dus hij had er belang bij dat ze bij hem bleef. Ze beschermde hem emotioneel tegen alles, en ook tegen mij. Ik werd door haar op mijn plaats gehouden, als ik in opstand kwam tegen Frank, werd ik door haar ter verantwoording geroepen. Ik moest machteloos blijven, en afhankelijk van hem.

Mieke gaat praten met mijn ouders

In die tijd heb ik mijn vader en moeder erover verteld. Dat is van belang omdat Mieke daar een grote rol in speelde. Zij ging met hen praten over het hoe en waarom. Dat het moest kunnen, dat zij er geen moeite mee had, dat we erg veel van elkaar hielden, kortom, zij geloofden dat. Zoals ik het nu zie was er toen al niks meer tussen Frank en Mieke, maar dat is toen nooit uitgesproken. Zelfs toen niemand er meer onderuit kon, heette het nog, een warme vriendschap.

Mieke werd verantwoordelijk voor onze relatie. En ik. En Frank vond dat prima. Ze had de touwtjes in handen, maar binnen de door hem aangegeven grenzen. Zo was de werkelijkheid. In de praktijk was zij altijd het slachtoffer. In iedere situatie trok zij aan het kortste eind, en dat liet ze merken ook. Ik kreeg het gevoel dat ze zich wentelde in die positie, temeer omdat ik niets kon doen om haar daar vandaan te krijgen. Want door mij was ze het slachtoffer. Daar heeft ze zich nooit bovenuit weten te trekken. En ik hoop dat ze nog eens de kracht vindt (wie weet in die vrouwengroep) om de vernederingen, de pijn en de eenzaamheid, om te zetten in kwaadheid, in woede, en in kracht, in plaats van in huilen, in slapeloze nachten en in indirecte aanduidingen dat ze het moeilijk heeft. Hadden we elkaar toen de hand geschud, en samen gevochten... we bestreden elkaar, geleid door hem. En 'hadden we', is niet relevant.

Seksualiteit (tenminste, daar ging het voor door.)

Het strelen en zoenen vond ik fijn. Wat daarna kwam was zo vanzelfsprekend dat ik er niet bij nadacht daar vraagtekens bij te zetten. Die stonden alleen bij mijzelf, en de onmogelijkheid te genieten van dát, wat toch zo geweldig moest zijn. En zo is een heel toneel ontstaan van toegeven, aanpassen, en net doen alsof.

Na een periode stiekem zoenen en voelen, ook op school, na de les, tussen de gymtoestellen, (god samme, wat was ik dan bang dat er iemand zou komen, maar het was ook verschrikkelijk spannend), sprak hij op een avond tegen me uit: *"Ik wil je bloot zien."*

Ik dacht, "nú gaat het gebeuren." Mijn hart klopte in mijn keel. Ik was heel zenuwachtig, heel onzeker: ik ervaarde het als iets onvermijdelijks, iets waar de vraag of ik het wilde of niet, geen rol in speelde. Ik kleepte me uit, hij zei dat hij opgewonden werd van me, vond mijn borstjes mooi, en noemde mijn vagina en schaamhaar lachend een kinderkutje. Waar hij wel heel opgewonden van werd. De nadruk heeft al die jaren op mijn lichaam gelegen. De rest van het verhaal kan ik kort houden, hij pakte me vast, en we neukte. Wat ik vleiend vond, was dat hij zó opgewonden van mij werd.

Hij leek helemaal buiten zinnen te raken als hij mij naakt zag. Ik kwam niet klaar, de eerste tijd, hijgde en kreunde alleen maar. Na een tijd vertelde ik dat. Hij deed toen verschrikkelijk zijn best, met als gevolg dat ik nog vaak deed of ik klaar kwam, om hem een plezier te doen. 'Tieten, kut, en neuken', die woorden gebruik ik er voor, want dat was het ook. Strelen en liefkozen deed ik alleen. Ja, mijn tietten, kut werden gestreeld, tot ik er schraal van werd, maar mijn haar, mijn gezicht, of voor mijn

part mijn dikke teen, dat alles bleef buiten schot. Hij keek me niet in de ogen als we vreeën, en hij wilde nooit zelf alleen in de aandacht staan. Hij was altijd aan mij aan het friemelen. Die eerste keer was ik heel verbaasd dat al dat vocht er weer uit kwam, ik dacht dat dat er in bleef zitten.

Ik ontdekte dat ik naakt onweerstaanbaar was voor hem. Als ik bloot liep, moest hij mijn borsten aanraken. Als ik bloot langs hem liep, voelde ik eerst zijn ogen, daarna zijn handen. Met kleren aan kon ik een vraag vier keer herhalen, zonder antwoord te krijgen. Als ik hem naakt wat vroeg, kreeg ik ook geen antwoord, maar wel aandacht, en dat wilde ik. Aandacht, warmte liefde. Aandacht was liefde, zijn geilheid was liefde, zijn neuken was liefde. Als een kind heb ik om die aandacht gebedeld, als een vrouw heb ik mijn lichaam daarvoor in ruil gegeven, gebruikt. Dát was mijn macht en mijn enigste wapen. Verder had ik niks om te vechten tegen deze man, wiens belangen zo anders lagen, wiens leven en toekomst zo bepaald was. En zo werd mijn leven bepaald, werden zijn belangen de mijne, en leefde ik, zoals hij leefde. Waar hij van hield, hield ik van. Wilde hij dat ik me voor zijn ogen bevredigde, dan wilde ik dat ook. Wilde hij neuken, met mijn benen de lucht in, dan wilde ik dat ook. Wilde hij wandelen, dan wilde ik wandelen. Wilde hij op vakantie, dan wilde ik op vakantie. Dit alles heeft zich zeer diep geworteld.

Jong zijn en serieus genomen worden

Ik zie hem al een jaar niet meer, maar zijn greep is nog steeds om me heen, in mijn denken en doen. Wat ik besliste, werd bepaald door zijn wensen, maar ik ervaarde het als mijn eigen beslissing. Hij zei ook dat hij zo van me hield omdat ik zo makkelijk en meegaand was, en nooit ergens moeilijk over deed. Hij zag en ziet daar niets slechts in. Ik toen ook niet.

Ik wilde van onze relatie een blijvende, maar ook een speciale maken. Ik wilde iedereen laten zien dat het niks uit maakte dat ik jong was. De 'buitenwereld' was beperkt, niet veel mensen wisten ervan, maar de norm van – te jong zijn - drukte, en was ook een reden dat niet veel mensen het wisten. Ik had het gevoel niet serieus te worden genomen. Ik had het gevoel dat ik hem niet waard was. Waar dat gevoel precies vandaan kwam, of wie me dat gegeven had, weet ik niet precies, maar het maakte wel dat ik iets wilde bewijzen. Ik vocht tegen dat idee, dat me maakte tot niks, tot kind, nergens toe in staat. Ik wilde laten zien, koste wat kost, dat ik wel in staat was zo'n 'relatie' te hebben. Ik wilde serieus genomen worden, erkend worden. Jong zijn was duidelijk een gebrek, in mijn ogen, want wat was je nou helemaal naast hem, oud en wijs en veel wetend? Dat dat voor hem ook heel belangrijk was, bleek pas toen ik wat ouder werd, en niet helemaal meer in hem opging. Maar goed, zo bracht ik dat toen niet onder woorden, en dat ging ook allemaal onbewust. Ik streefde ernaar een begerenswaardige vrouw te worden, want die werden wel serieus genomen. En in mijn poging het begrip 'kind' te ontlopen, dook ik in een nieuw, door anderen ingevuld begrip, 'volwassen' en 'vrouw-zijn'. En in die zin wil ik 'ik was een kind', ook niet als argument gebruiken. Zo van ik wist niet wat ik deed, ik was stom en onnozel. Nee, ik was onervaren en daarom kneedbaar en manipuleerbaar. In zijn ogen en die van de buitenwereld jong, meisje en leerlinge, en daarom drie keer minder waard.

Ik herinner me dat ik scheikunde proefwerk had. Daar was ik slecht in, en Frank zou me helpen. Ik deed mijn best het te begrijpen, maar het lukte niet. Dat vond ik heel vernederend, een afgang, en daarom moest ik huilen. Frank lachte om me. *"Maar meiske, dat is toch helemaal niet erg?"* Maar ik vond niets erger. Ik kon niet zuiver meer voelen. Zoekend naar gebieden waarop ik mezelf kon bewijzen, waarop ik wat te vertellen had, dacht ik dat te vinden in seksualiteit. Daar lag zijn zwakheid en mijn macht, mijn lichaam. Daar heeft hij zich op kunnen botvieren.

Citaat dagboek augustus 1983:

"Gisteren was het klote tussen Frank en mij. Ruzie, hij had het op zijn heupen. Na twintig minuten nors stilzwijgen werd ik er doodzenuwachtig van. In bed zei ik: "Zullen we maar vrijen?" En dat hebben we maar gedaan, we kwamen er toch niet uit. Frank was daarvoor te vaag in wat hij bedoelde. Vrijen was een brok emotie. Tranen de hele tijd over mijn wangen. Maar ondanks dat er iets niet helemaal in orde is, was het toch fijn. Frank zei dat ie van me

hield, en dat is al een hele tijd geleden, dat hij dat gezegd heeft. Toen ik klaarkwam, bereikte de tranen hun hoogtepunt."

In werkelijkheid, tenminste zo zie ik het nu, ging het zo: Ik zei, zullen we vrijen, en hij had dan zijn doel bereikt. Dan was iedere moeite hem teveel, om er iets van te maken, daar had ik dan ook geen recht op, want het was dan een gunst aan mij. Hij gebruikte spuug om mijn vagina wat natter te maken, ging boven op me liggen en neukte. Meestal erg lang. Of misschien was het niet lang, maar ervaarde ik het als lang. Ik huilde, keek naar het plafond en telde de stoten. Dan voelde ik zo verschrikkelijk veel. Als hij vroeg waarom ik huilde, dat gebeurde niet vaak, want ook daar wen je aan, benoemde ik het als geluk, vermengd met het besef dat een mens eenzaam is en eenzaam blijft. Tijdens het neuken bevredigde ik mezelf. Dat hij mij bevredigde, gebeurde alleen in het begin, daarna zelden of nooit meer. Hij werd er geil van als ik klaar kwam. Liefst zo vaak mogelijk, en hij zeurde dan ook om nog een keer en nog een keer. En ik kreunen en steunen, zodat hij geil werd en snel klaar zou komen. Soms vroeg ik hem het snel te laten komen. Altijd lag ik erop te wachten. Dan kwam hij klaar, en was het afgelopen. Mijn pogingen om te praten liepen stuk op een muur van zwijgzaamheid en geslotenheid. En als we gevreeën hadden, was er ook niks meer om over te praten voor hem, dan was alles goed. Soms in bed lag ik nog tegen hem te praten, en kwam er dan achter dat hij al sliep. Ik stond op, wilde lucht, wilde ademen. Ik verlangde dan heel erg naar mijn moeder.

Ik geloofde dat het liefde was

En het was allemaal liefde. Dat geloofde ik ook, en zei er niks van (als ik me er al van bewust was), wilde hem niet voor het hoofd stoten. Soms ook omdat ik eenvoudig niet wist dat het ook anders zou kunnen. Beledigd en voor het hoofd gestoten was hij al snel. Niet alleen op seksueel gebied, waar zich die macht zo duidelijk manifesteerde, maar op ieder gebied. Het ligt in het verlengde van seksualiteit, waar hij me zo duidelijk bezat, dat hij me ook elders bezat. Als ik iets alleen wilde doen, begreep hij dat niet. Hij wilde het liefste alles samen met mij doen. Hij vond het zeer moeilijk als ik naar een schoolfeest ging, zonder hem, als ik liever thuis was, dan bij hem, als ik wat anders deed dan bij hem zijn. Als ik anderen aardig vond, kortom, als ik me niet volledig aanpaste. Dat uitte zich in vloeken en schelden, lomp gedrag of in volledige geslotenheid. Daar werd ik dood nerveus van. Nukkelig als een klein kind op de bank zitten en mij beschuldigen. En dat werkte, ik trok vaak mijn keutel in, ging niet, bleef bij hem, of ging maar even. Zijn drang me te bezitten leek een obsessie. Maar ik begreep het wel, want hij hield zóveel van me, dat hij dat soort dingen moeilijk vond. En ik maar vertederd zijn dat hij zooveel om me gaf.

Een beeld van toen uit m'n dagboek:

"Om twaalf uur lagen we in bed. We hebben gevreeën. Toch is het voor Frank anders dan voor mij. Wat bij hem een verlengstuk van een gevoel is, lijkt bij mij een losstaand iets. Dat is voor Frank heel pijnlijk."

"Frank is te lief voor me. Ik hou echt heel veel van hem, maar dat vrijen blijft moeilijk. Ik snap het zelf ook niet zo goed. 's Avonds in bed nog wat geknuffeld en zo. Frank kan zich zo geven. En ik met mijn stomme kop val in slaap. 's Morgens bleek dat hij de hele nacht niet geslapen heeft en een grote kater heeft van de vorige avond. Zoals ik al zei, hij is te lief, ik kan dat blijkbaar niet waarmaken."

Hoe het nou precies zit weet ik ook niet. Maar na wat gepraat te hebben, hebben we gevreeën en het met een lach en een traan opgelost.

"Het is fijn tussen ons. Thuis meteen in slaap gevallen. 's Morgens sliep zijn dochter nog, en Frank wilde van de gelegenheid gebruik maken. Ik had geen zin, en dat vond hij moeilijk. Toen dacht ik och, meid, wat zeur je ook, en het was weer fijn."

"Met zijn allen zijn we wezen zwemmen, en de verdere dag aan het strand gelegen. Toen ben ik alleen gaan douchen. Daar had Frank moeite mee. Hij is bang voor de toekomst. Hij heeft zo'n gevoel van, waar ben ik mee bezig. Tussen hem en Mieke gaat het niet zo goed. Tenminste, ze voelen op hun manier wel voor elkaar."

"Hij is bang voor de toekomst en voelt zich afhankelijk van mij. Hij is niet bij machte daar iets aan te doen."

"En zo ploetert iedereen maar verder. Relaties?! Ik voel me toch altijd alleen. Ieder mens eigenlijk. Ik ben in mijn eentje naar de winkel geweest. Dat vind ik fijn. Dat heeft niks te maken met geen zin hebben iets met hem te gaan doen, hoewel ik dat Frank niet aan zijn verstand gepeuterd krijg. Die doet alles altijd het liefste met mij. Maar hij probeert het (gedwongen door mij dus) af te leren. Ik wil het eigenlijk nog meer beargumenteren naar hem toe, omdat hij het niet snapt. Maar er is niks meer. Dit is de reden. En eigenlijk vind ik dat ik er ook recht op heb. Ik heb het gevoel dat Frank ook krampachtig probeert zelf dingen te doen. Het maakt me verdrietig. Dwing ik hem, door te doen wat ik wil tot een manier van leven die hij zelf eigenlijk niet wil?"

"Soms wou ik dat hij een vriendin had, of heel lang weg moest. Om te bevestigen wat ik eigenlijk toch al weet, dat ik veel om hem geef. Soms heb ik de neiging dat zo vaak te zeggen, dat ik er zelf aan ga twijfelen."

"Ik neem nu ook initiatief tot vrijen, soms ben ik bang dat ik dat uit een soort schuldgevoel doe. Misschien speelt het wel mee, ergens wel logisch. Hij geeft veel om me. Ik voel me zelf daarna ook fijn. Het stelt me steeds weer gerust."

"Frank heeft de hele avond nogal koel tegen me gedaan. Toen ik vroeg waarom, zei hij dat hij probeerde minder afhankelijk van mij te zijn. Ik heb hem gevraagd of hij daarom minder aardig tegen mij moest doen."

Er onder uit proberen te komen

Op seksueel gebied was hij een soort van voyeur, hij werd er geil van naar me te kijken. In het begin alleen als ik me aan of uitkleedde, maar langzaam ging hij steeds meer van me vragen. Allemaal onder de mantel der liefde. Dat moet toch kunnen. En ik ging mee in die gedachtengang, ook om niet te hoeven nadenken over wat ik deed, dat durfde ik niet. Hij kende mijn lijf beter dan ikzelf. Of ik mijn lijf mooi vond of niet, hing af van zijn waardering ervoor. Ik wilde niet meer om met hem vrijen, en kon dat niet meer ontkennen. Niet voor hem, niet voor mezelf. Gevolg was dat ik probeerde er onder uit te komen. Als ik een weekend bij hem was dacht ik: De eerste nacht zeg ik dat ik geen zin heb, dan hoef ik alleen de tweede nacht. Ik kan het ook de eerste nacht doen, dan ben ik er vanaf. Maar dan loop ik de kans de tweede nacht er niet onderuit te komen. En als ik 's avonds nee zeg, moet ik 's morgens weer nee zeggen. 's Morgens was ik dus al in alle vroegte het bed uit. Toen de pijn kwam, dacht ik niet meer terug te kunnen. Voor zijn voyeurisme was ik verantwoordelijk: ik liet mijn lichaam allerlei dingen doen, hij werd er geil van, ik was verantwoordelijk. Zoals overal waar het zijn gevoelens betrof. Eerst was het een verdienste, later werd het een schuld.

Een gedicht uit die tijd van hem:

"Met mij weten reeds velen, dat Anne-Marie zich graag laat strelen. En niet alleen met de ogen, wil zij worden overwogen. Vol overgave ondergaat ze als iemand haar aftast, naar die hem of haar hebben verrast. Op onnavolgbare wijze, weet ze haar koopwaar aan te prijzen. Wie gevoelig is voor haar stijl, die gaat dan ook snel voor de bijl. Wekelijks werkt ze dan ook weloverwogen, aan haar wulps verleidingsvermogen. Met ronde bewegingen probeert ze te leren, hoe ze haar sterke punten kan accentueren. Het liefst gaat ze zo voor spiegels staan om te kunnen begrijpen wat anderen allemaal ondergaan, maar het spiegelbeeld neemt geen blad voor de mond, niet alleen haar bewegingen worden rond."

Vlak daarvoor had ik op een feestje met een jongen van school gepraat die ik aardig vond. Daar had hij verschrikkelijk veel moeite mee. Gesuggereerd wordt dat ik dat gedaan had omdat ik graag "afgetast" wordt. In dit kader, tijdens een ruzie over die jongen, vroeg hij me: dus jij wilt carte blanche hebben om te neuken met wie je maar wil? Het was mijn schuld, ik wilde alleen maar geneukt worden. En mijn lichaam, mijn koopwaar gebruikte ik daar voor. Zolang het voor hem was was dat prima, maar was het voor een ander... dan was ik een hoer. En zo ging ik mezelf op den duur

ook bekijken. De laatste zin slaat op het feit dat ik dikker werd. Dat was zo, maar niets zonder reden. Hij hield niet van dik.

Een ander gedicht:

"Anne-Marie is onverzadigbaar, zij is bij een, twee drie niet klaar, het is een verlangen en haar streven dat zoveel mogelijk te beleven."

Zet voor Anne-Marie Frank, en zo was het in werkelijkheid. En sputterde ik teveel tegen, dan kreeg ik een ander gedicht:

"... of zijn het alleen je kont en je tieten, waarvan ik wil genieten. Van dat wat allemaal indruk op me maakt, wordt dat het makkelijkst aangeraakt. Dat wat het meest voor de hand ligt, daarop wordt mijn aandacht dan gericht. Maar al had daar wat anders gezeten, dan had je het ook geweten."

God wat was ik blij met zo'n gedicht. Liefde was het dus, het ging niet om mijn kont en mijn tieten, maar om mij. Hij wist gewoon niet hoe hij het anders moest uiten.

Gevoelens voor een ander

Ik kreeg gevoelens voor een ander. Die gevoelens doorstonden zijn beschuldigingen, maar vraag me niet hoe. Ik werd er soms letterlijk ziek van, van mijn schuldgevoel. Maar deze keer koesterde ik oprechte liefde, of hoe je het ook noemen wilt. Het maakte hem gek. Steeds gekker ging hij doen om mij in zijn greep te houden. En ik werd heen en weer geslingerd tussen mijn gevoelens. De oude en de nieuwe.

Ik ontdekte dat ik wel opgewonden en nat kon worden. Ik ontdekte dat vrijen niet neuken betekent, en ik ontdekte dat ik niet van hem hield.

En Frank?

"En ik? Vechten voor een nieuwe kans? Wil ik irreële dingen? Moet ik me wapenen in deze nieuwe situatie? Onafhankelijk maken, nieuwe contacten aangaan, mezelf aan bod laten komen?"

"Vier jaar omgang, lief en leed, vol diepe gevoelens, meeleven, meedenken, meevoelen. Een enorme brok betrokkenheid, zó de deur uitgekieperd. Zonder overleg besloten. Ik begrijp niet dat jij als jeugdige minder verantwoordelijkheid, meer vrijblijvendheid, meer rechten denkt te hebben in onze relatie. Dat heb ik nooit gepresteerd. Ik verwijt je onzorgvuldig gedrag in dit besluit te stoppen. Zo maak je diepe wonden. Een zorgvuldig gezamenlijk gedragsonderzoek, had vooraf moeten gaan. Je had met je wanhoop eerst bij mij moeten komen. Ik wil ruimte om mijn twijfels te bespreken. Als ik jouw met je expansiedrang serieus moet nemen, moet je mij met mijn twijfels ook serieus nemen."

"Sex is een enorme intense ervaring waarin je je volledig kwetsbaar openstelt. Het seksuele maakt heel het emotionele los. Het uitdrukken van de emotionele ondergrond waardoor allerlei dingen die je dwarszaten werden weggedrukt. Hier hebben we lang op vertrouwd!"

Toen heeft hij me nog met pornoboekjes het bed in gekregen, die rotzooi las hij al een jaar, daar had hij me nooit over verteld. Wat er in die boekjes stond leek verdacht veel op de manier waarop wij altijd vreeën.

En nu ben ik het hele verhaal kotsmoe. Het is tien uur en heb er de hele dag aan gewerkt, kost me nog steeds veel energie. Vooral om precies terug te halen hoe het toen is geweest. Hoe ik het toen ervaarde. Naar mijn idee heeft het feit dat hij leraar was de volgende consequenties: Ik had een ongewenste relatie, zoals er zoveel zijn, zo ook huwelijken. Maar naast de factor - man die macht over vrouw heeft - kwam er de factor man over meisje, en leraar over leerling bij. Dat plaatste mij in een driedubbel ongunstige positie. En dat heeft voor mij de consequentie gehad, dat deze ervaring erg diep geworteld zit, en voor een deel mijn persoon lijkt te bepalen. Toen ik met hem brak, heb ik

ook met iets wezenlijks van mezelf gebroken. Dat was wat pijn deed, niet de breuk met hem, ik heb daar geen seconde spijt van gehad, nooit.
Het hele verhaal is zo lang, zo veelomvattend, ik hoop dat het een beetje, nee, ik hoop dat het duidelijk is.

Anne-Marie Wintels
Juli 1985